

Мл 84.44кР 2-3
Б 20

Марія Балюк

ТЕТЯНЧИНА СТЕЖИНКА

ОПОВІДАННЯ

Для молодшого шкільного віку

Бр. ас 08

Малюнки
ЄВГЕНА СЕНДЗЮКА
ТА НАТАЛІ СОБОЛЕВОЇ

КИЇВ «ВЕСЕЛКА» 1983

Городська ЦДБС
г. Запорозжя

У2
Б21

В книжке рассказывается о том,
как дети учатся чуткости
и внимательности, как распознают
зло и вступают с ним в борьбу,
как помогают взрослым.

Рецензент *Борис Буркатов*

Б $\frac{4803010200-091}{M206(04)-83}$ БЗ-38-8. 82.

© Видавництво „Веселка“, 1983

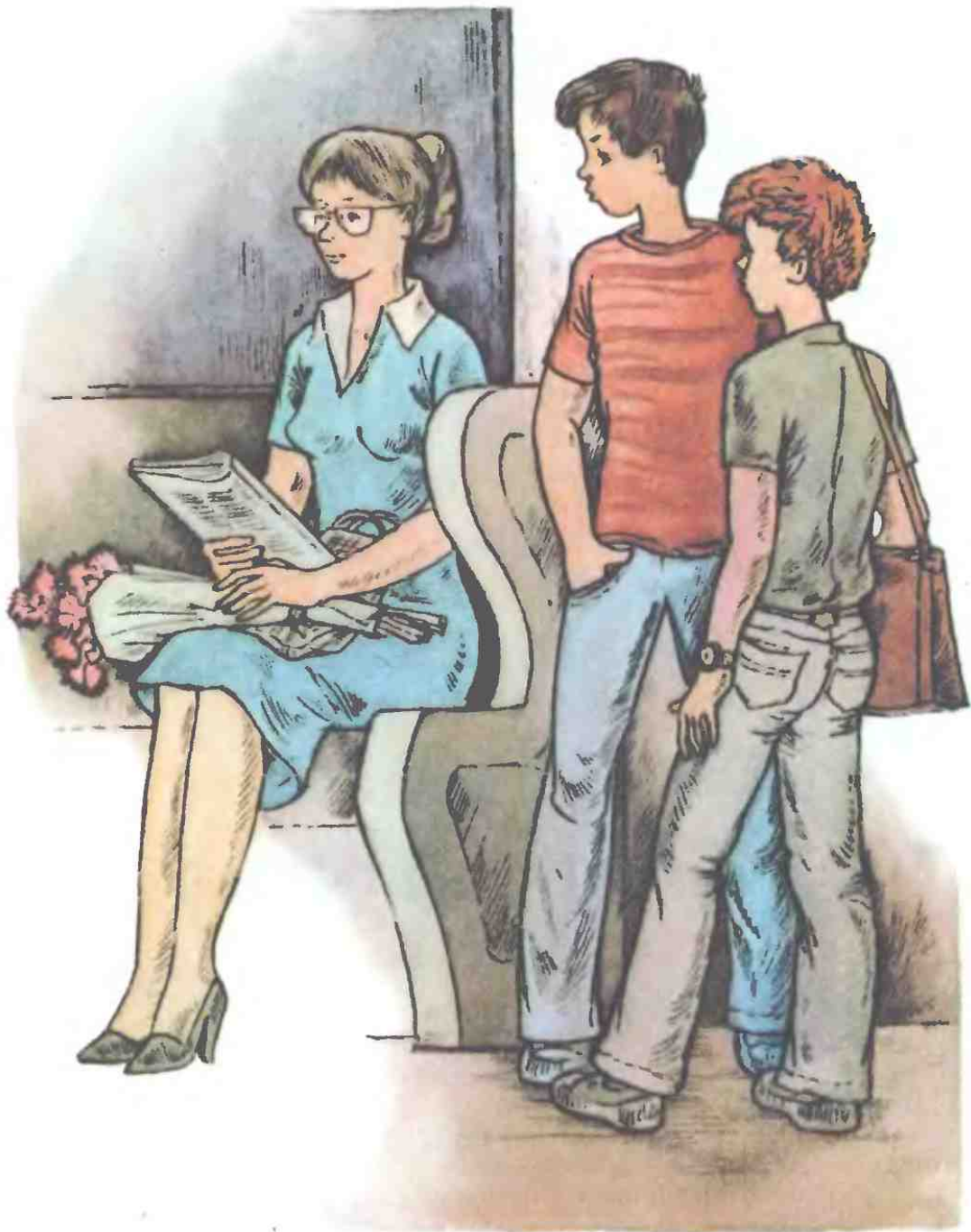

Блакитний об'єкт

Ми з моїм другом Юрком Потаповим твердо вирішили, як впростемо, стати слідчими. Отож і домовилися часу не марнувати: по дорозі чи в школу, чи в басейн угадуємо, хто є хто.

Я щільно вдивляюсь в обличчя стрічних, стежу за їхніми рухами, прислухаюсь до мови, але... ніколи не вгадую. А Юрка хоч зараз бери до карного розшуку.

У мого товариша — хист справжнього детектива. Кісне оком — і цемов просвітив людину наскрізь.

— Бухгалтер!

Це він про вусатого чоловіка, котрий нам стрівся.

— По-перше, у даного об'єкта стомлені очі,— пояснює свої міркування Юрко.— По-друге,— потерті лікті на досить новому піджаку. По-третє,— напханий паперами портфель.

— І як воно в тебе виходить?— дивуюсь я.

Юрко зупиняється.

— А може, я помиляюсь? Давай перевіримо!

Пробую його зупинити, нагадую про басейн. Та Юрко вже захопився.

— Заради такого діла,— посміхається,— на плавання можна один раз спізнитися. Гайда!

Ми швидко наздоганяємо чоловіка з пузатим портфелем і йдемо слідом.

Я чомусь дуже хвилююсь. Ніби Юрко складає іспити до юридичного інституту, і від того, як він їх складе, залежатиме і моя доля.

У кінці вулиці вусач зайшов до Будинку побуту, і ми з Юрком теж прошмигнули туди.

Піднялися слідом за ним на другий поверх, а коли дядечко взявся за ручку дверей, на яких великими літерами було написано «Бухгалтерія»,— презирнулися.

— Ну що?— з торжеством спитав Юрко.

Одного разу ми їхали в автобусі. Поруч з Юрком сиділа чепурна тіточка похилого віку. Юрко глянув на неї раз, удруге, згодом потягнув носом повітря і тихенько спитав:

— Хочете, тьотю, я скажу, де ви працюєте?

— Де ж, любий хлопчику?

— На кондитерській фабриці!

Тітонька аж в долоні сплеснула.

— Як це ти вгадав?!

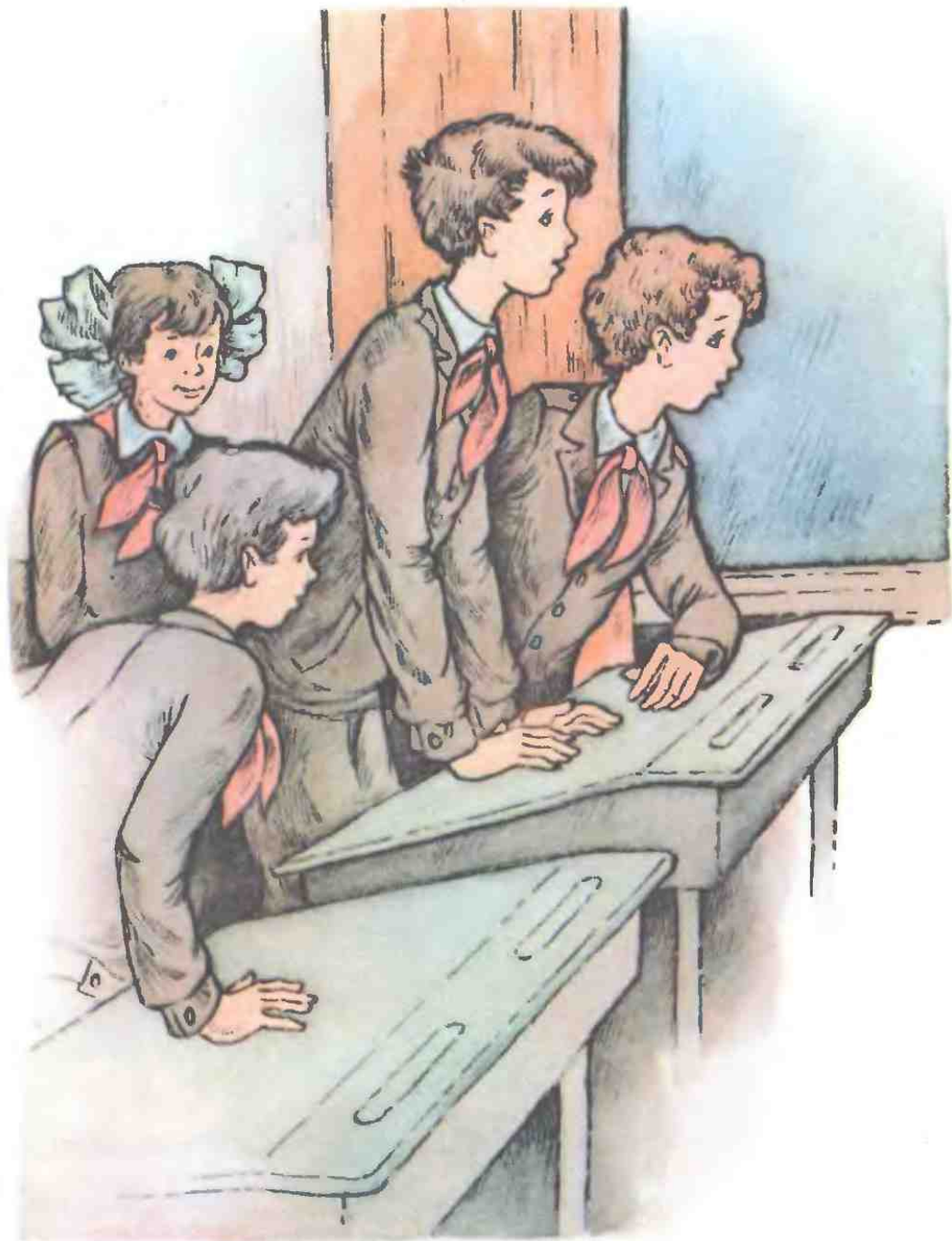
Юрко поважно пригладив свого чубчика.

— Од вас... шоколадом пахне.

Як в око вліпив!

Я заздрив Юркові і намагався зрозуміти, чому в мене нічого не виходить.

І нарешті зрозумів: я не вмю гостро схоплювати характерні деталі.

І я почав наполегливо тренувати свою увагу.

Якось у неділю ми з Юрком зібралися в цирк. Зайшли в метро і водночас звернули увагу на русяву жінку в блакитній сукні.

Жінка читала журнал. На колінах у неї лежали червоні гвоздики і сіточка з пакунками.

— Хто вона і кому везе квіти?— штовхнув мене в бік Юрко.

Жінка перегорнула сторінку і, певне, відчувши на собі наші погляди, підвела голову. З-під довгих пухнастих вій сяйнули променисті очі.

Саме такі очі бувають у нашої вчительки Зої Михайлівни, коли хтось добре відповідає урок з літератури.

Раптом на обличчя жінки ліг смуток. Вона взяла квіти й бережно притулила їх до себе.

— Лікарка!— зробив висновок Юрко.— Іде до подруги на день народження.

— Вчителька! — вирішив я.— Іде до лікарні навідати хвору матір. Перевіримо?

— Ми ж цирк прогаємо!— почав заперечувати Юрко.— Чехословацький цирк, уявляєш!

— Заради такого діла...— повторив я його ж слова.

Ми проїхали зупинку, де мали вийти, і зійшли на Хрещатику — там, де й жінка в блакитному платті.

Рушили за нею. Людей було багато, нас заштовхали, і ми незчулися, як загубили наш блакитний об'єкт.

Ми вже й ставали навшпиньки, і вдивлялися у патовп, і, якщо десь мелькне щось голубе, починали так енергійно працювати ліктями, що перехожі робили нам зауваження.

Не пощастило нам того дня: і об'єкт загубили, і в цирк запізналися.

Додому повернулися набурмосені, не дивлячись одне одному у вічі.

Дні збігали непомітно, кінчалися канікули, і мама все частіше нагадувала:

— Цього року на тебе чекає англійська мова.

Це означало, що я повинен негайно взяти англійський підручник і зарані вивчити алфавіт.

А там всього двадцять шість букв! Ей, Бі, Сі я вже знаю, решту вивчу по дорозі до школи.

Такої ж думки був і Юрко.

Ми з ним завжди однаково думали.

От тільки, коли мова заходила про блакитний об'єкт, зразу ж починали сперечатися.

Юрко наполягав, що та жінка лікарка.

— Я часто хворію і бачу, як іноді лікарі засмучуються,— доводив Юрко таким перекопаним тоном, наче йому було не одинадцять років, а всі п'ятдесят.

Я стояв на своєму: вчителька!

Але ж як доведеш?

Ми не полишали нашу гру.

Юрко, як і раніше, весь час вгадував, і я йому потай заздри.

І от перше вересня!

Ми прийшли до школи, подарували Зої Михайлівні квіти. На першому уроці вона розповіла нам про свою подорож до Канева на могилу Тараса Григоровича Шевченка.

Потім були інші уроки, й останній — англійська мова.

Учні приишкли, очікуючи нову вчительку.

Вона увійшла в клас легкою ходою.

— Гуд афтенун, чілдрен! Добрий день, діти!

Учителька усміхнулася і почала перекличку.

Я штовхнув Юрка ліктем під бік.

— Пізнаєш?

Так, це був наш блакитний об'єкт.

Вчителька нас теж, мабуть, пізнала, бо, глянувши в наш бік,
ледь-ледь всміхнулася.

Цього разу позаздрив мені Юрко.

Куди вчителька везла квіти, він уже допитуватися не став.

Названий брат

Ромці хотілося, щоб у нього був менший брат. Ромка б захищав його від Женьки Копонова та Славка Прудника, які завжди чіпляються до малюків, а часом і Ромці не дають спокійно пройти через двір. Але ще дужче йому кортіло мати старшого брата. Ну хоча б такого, як Едик Загорулько з першого під'їзду. Він, як Женька із Славком, вчиться у сьомому класі, але малих не займає... От було б добре, якби Едик був його братом!

А Едик немов догадався про Ромчине бажання. Перестрів якось хлопчика у дворі й попросив:

— Ромчику, братику, виручи мене... До зарізу потрібні три карбованці!— І він ребром долоні показав, як потрібні гроші.— Тільки нікому-нікому про це, ясно?

У Ромки радісно забилося серце. Саме Едик, який уміє стояти на голові, знає різні боксерські прийоми і ходить по вулиці з гітарою через плече, звернувся до нього по допомогу!

Ромка щодуху помчав додому. Тато з мамою були на роботі, і добре, що на роботі, вони б не дали Ромці ні копійки. А от бабуся дала, ще й пообіцяла нікому нічого не говорити.

Відтоді й заприятелював Едик з Ромкою. Кожного ранку Ромка чекав Едика біля під'їзду. За честь мав піднести йому портфель з книжками. А якщо Едик просив позичити двадцять копійок, ніколи не відмовляв. Для брата не шкода.

Одного разу Едик запросив Ромку до себе в гості. Поки Ромка роздивлявся фотографії артистів на стінах, Едик записував на магнітофонну стрічку власний голос. Закінчивши, почав розглядати себе у дзеркалі.

— Романе, правда, я схожий на Йосипа Кобзона?

Едик не був схожий на відомого співця, і Ромка так і сказав йому. Але Едик не образився. Він взагалі ні на кого не образився. Веселий хлопчина, щирий! І чого Ромчині батьки незадоволені, що син подружився з Едиком?

— Який він тобі товариш?— парікала мама.— Щодня ти няється по вулиці, цигарки палить... Що в тебе з ним спільного?

— Бігаєш за ним, як наш кіт Панько за бабусяю,— підсміювався тато.

Ромка образився й подарував Панька Едикові. Але на другий день кіт прибіг додому з обстриженими вусами.

— Розумієш,— виправдовувався Едик,— виліз, капосний, на стіл і геть-чисто висьорбав сметану.

Ромці стало шкода кота, і він з тиждень уникав зустрічі з Едиком. Той не витримав, сам подзвонив по телефону.

— Романе, братику,— мовив улесливо,— де ж ти пропав? Невже тобі кіт дорожчий за нашу дружбу? Дурницький, у Панька вуса виростуть ще довші, ніж були... Ну не сердься, приходь, щось покажу.

Ромка забув про все й побіг. Едик посадив його на диван, пригостив сигаретою.

— Закордонні. Смали!

Ромка потягнув раз і зайшовся кашлем. Куриво йому не йшло.

Едик покрутився по кімнаті хвилини зо дві і сів поруч.

— Слухай, братику, в тебе не знайдеться копійок сорок? Я б на французький фільм сходив... Для дорослих. Кажуть — люкс!

Ромка повагався, однак поліз до кишені, де лежали шістьдесять копійок, на протязі тижня заощаджені на сніданках.

Едик узяв гроші і недбало сказав:

— Передумав, не піду в кіно! Давай краще побалакаємо. Скучив я за тобою, Ромаше... Ти ким хочеш стати, коли виростеш?

— Лікарем!

— Ага, дорогою своїх предків підеш! Ну йди, йди, може, колись і мені в пригоді станеш.

Ромці не сподобався вираз «предки», не подобалось і те, що Едик, розмовляючи, поплескував його по плечу. Але він промовчав: все-таки старший.

У кіно того вечора Едик не пішов і гроші не повернув.

Наступного дня знов подзвонив по телефону.

— Привіт, братику!— пролунав у трубці його веселий голос.— Ми тут зібралися прогулятися. Виходь, якщо предки пустять, подихаємо свіжим повітрям.

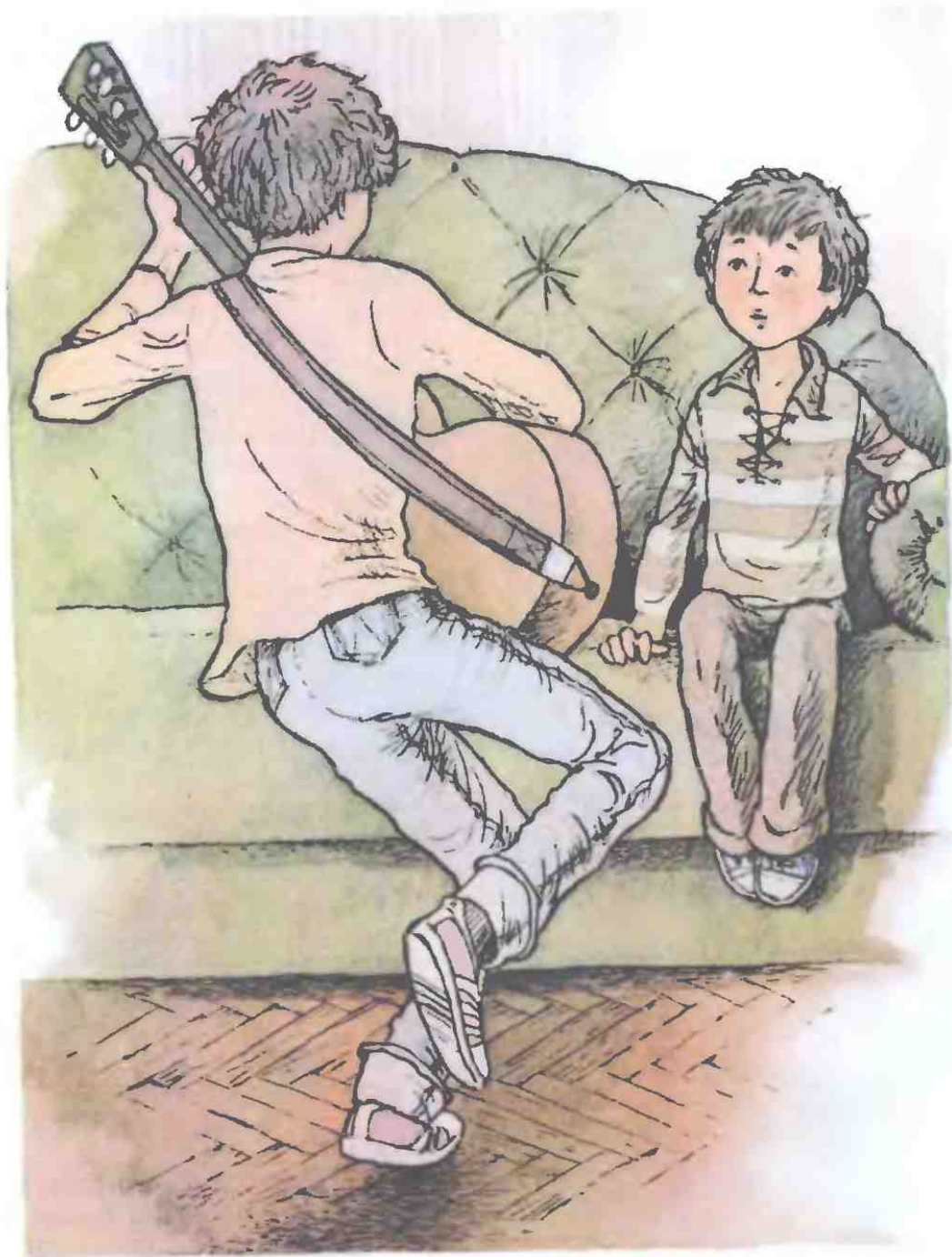
Ромка покинув плаща й пишком вискочив за двері, не спитавши дозволу у батьків.

Було вже зовсім темно, але у дворі ще гралася дітвора. Ромку чекали біля під'їзду. Женька із Славком палили сигарети. Едик бренькав на гітарі. Від нього відгонило вином.

— Ну, пішли!

У їхньому провулку світив лише один ліхтар. Туди, на світло, й посунули хлопці. Едик грав, Женька із Славком співали та пританцьовували. Ромка й собі почав щось бадьоре насвистувати. Йому було приємно відчувати, що поряд з ним дужий, майже дорослий хлопець і що цей хлопець — ніби його названий брат.

Дійшли до кінця провулка і повернули назад. Тут Женька і Славко попросили у літнього чоловіка, що проходив мимо, запалити, але чоловік їм не дав, і настрій у друзів одразу зіпсувався. Вони почали штовхатися, брутально лаятись, чіплятись до перехожих. Люди мовчки обминали їх, дехто прискорював ходу і якомога швидше зникав у під'їзді.

Але Едик не зупиняв то-варишів й собі ображав пе-рехожих, горлав на всю ву-лицю. Ромка намагався його стримати, казав, що вже пізно, та Едик його не слу-хав.

— А, давайте трохи роз-важимося!— гукнув він, уз-дрівши жінку, яка чимось стурбована вибігла із під'їз-ду навпроти.— Романе, на гітару!

Хлопці підскочили до жін-ки і, взявшись за руки, оточили її. Перелякана жін-ка металася у їхньому колі, благаючи:

— Пустить... Мені подзво-нити... «Швидко допомо-гу»...

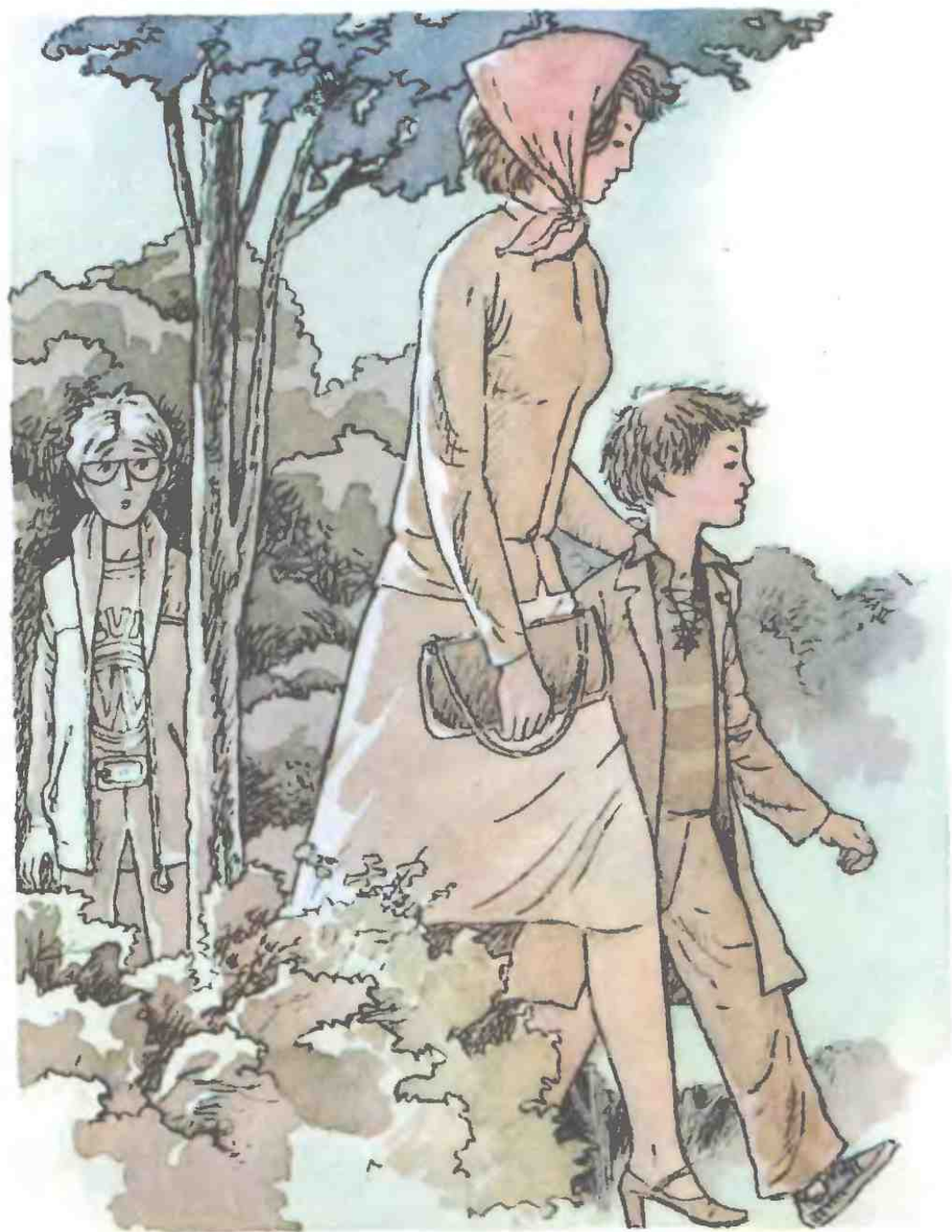
Та за голосним реготом вони не чули її. Штовхали один до одного, так що жін-ка ледве не падала.

Ромка нараз пригадав один військовий фільм. Там троє німецьких солдатів пе-рестріли дівчину і почали так само її жбурляти один одному. Жбурляли, доки вона не впала.

Але ж то були вороги!..

Едик так штовхнув жінку в груди, що вона зойкнула, поточилася. Тоді Ромка схаменувся.

Він підбіг, розмахнувся і бабахнув гітарою по Еди-кових руках. Щось тріснуло,

бренькнуло — це гітара переломилася надвоє, полетіла на бруківку.

Од несподіванки хлопці отетеріли, розгубилися. А жінка схопила Ромку за руку, потягла за собою:

— Мерщій, хлопчику! В мене з донькою нещастя... Треба «швидку допомогу».

Вони бігом кинулися до телефону-автомата, а троє здоровил у блискучих куртках так і залишилися стояти посеред вулиці, ошелешено дивлячись їм услід.

Особа

У Віті Горошка, п'ятирічного хлопчика, боліли суглоби. Він лежав у лікарні і попервах поводився тихо: не вередував, не пхивькав. Та коли йому полегшало, почав проситися додому. Лікарі його вмовляли, казали, що треба потерпіти,— лікування ще не закінчене. І тоді Вітя завередував. Коверзує, плаче — нічим не втішиш. Іграшку дали: «Не така!» — і одразу в сльози. Чай принесли — не п'є, бо гарячий. Медсестра укол хотіла зробити — не дається, аж ногами падає, і знову реве.

Дивлячись на нього, інші діти й собі почали вередувати. А надвечір у всіх підвищувалася температура.

Старенький професор, завжди такий веселий, лагідний, приїшов на черговий обхід похмурий і неговіркий. Оглянув усіх уважно, біля Віті затримався найдовше: помацав йому суглоби, пильно заглянув у вічі. Потім звернувся до лікарів:

— Виявляється, Вітя Горошко не хоче видужувати і заважає лікуватися іншим дітям. А коли так — мусимо негайно перевести цього хлопчика в ізолятор, пехай там його доглядає та особа, що сьогодні попросилася до нас на роботу!

Слово «особа» злякало Вітю. Він подумав, що вона як баба-яга, і здійняв страшенне ревище. Няня взяла хлопчика на руки і перенесла в іншу палату. Поклавши на ліжку, ласкаво промовила:

— Заспокойся, я зараз покличу її...

Вітя з жаху занімів, навіть очі заплющив.

Та ось рипнули двері, і почувся піжний-піжний голосок:

— Добридень, Вітю Горошко! Я буду доглядати тебе. Не проженеш?

Вітя з острахом розплющив оченята й побачив дівчинку в білому халаті. Вона підійшла і сіла на краєчок його ліжка. За спиною у неї була довга чорна коса.

— Це ти... особа?

— Н-ні! Я — Надя Кулешова, із санітарного поста школи. Зараз канікули, і я прийшла допомагати няням... Я дуже хочу стати лікарем.

— А я — льотчиком! — одразу посміливішав Вітя.

— Ти ж боїшся уколів.

— Я вже не боюсь. Тільки голка дуже велика, і тьотя я-ак кольне!

— А ти в сльози?

— Так голка ж отакенна! — Хлопчик показав, якою голкою йому роблять уколи. Вийшло, що голка — як олівець.

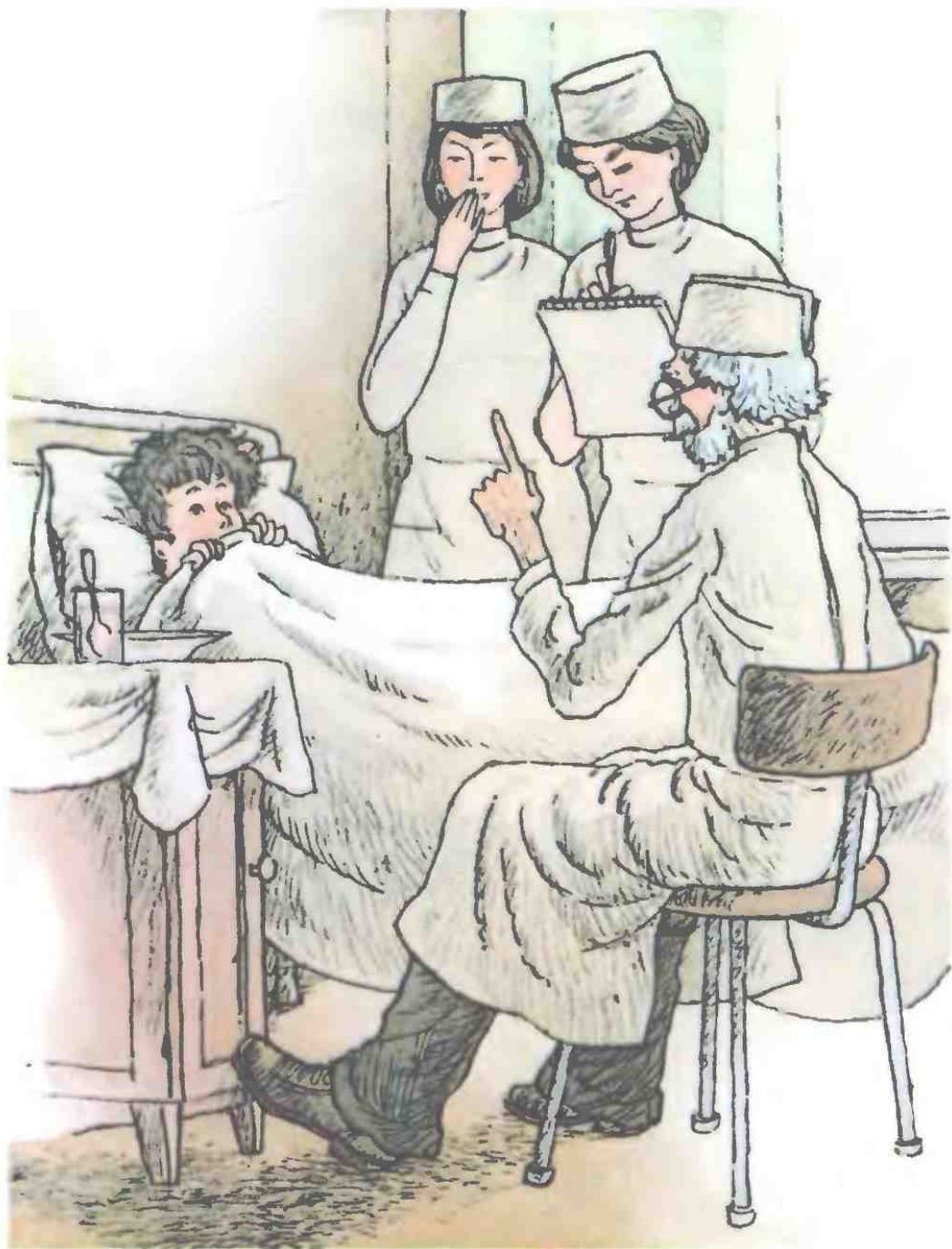
— У мого дідуся часто болять рапи, — зітхнула Надя. — Це ще з війни. І він терпить. Зціпить отак зуби — і жодної сльозинки!

— Твій дідусь був генерал?

— Ні, він був солдатом.

— Ги!

— Не гикай, — образилася Надя. — У нього два ордени Слави.

От видужаєш і приїдеш до нас у гості, побачиш. Приїдеш?

— Угу. З мамою...

Няня принесла обід.

— Іж і ти, Надю,— запросила вона.

— Спасибі,— сказала Надя.— Ми разом. Сідай, Вітю!

Хлопчик підвівся. Надя розстелила перед ним серветку, подала ложку.

— Щоб до денця! У гречаному супі — вся сила.

— А в дитячому садку нам казали, що в хлібі сила. Андрійко з Вадиком булками кидались, так Віра Данилівна їх у куток поставила.

— За таке діло варто було б і ляпанців надавати,— зауважила Надя.— Іж! Розмови потім.

Хлопчик схилився над тарілкою. Він з'їв суп, котлету, випив компот. Надя збрала посуд і віднесла до роздавальної. Повернувшись, зручно вместились біля хлопчика, погладила його по голівці і почала розповідати казки. Вітя слухав уважно, не зводячи з Наді очей. Коли мова йшла про щось погане, її обличчя з родимкою на правій щічці робилося суворим, коли про радісне — сяяло усмішкою. І

голос звучав по-різному: то глухо й стримано, то лагідно. Слухаючи, Вітя непомітно заснув...

Надя приходила декілька днів. Кінчала розповідати одну казку, починала другу. Хлопчик заспокоївся, став добре їсти, спокійно спати. Потім прийшов професор, подивився на аркуш, де проставляли температуру, і сказав:

— Бути тобі, Надю Кулешова, лікарем, а Вітю Горошка ми завтра випишемо додому!

Вітя помовчав трохи, а тоді стурбовано запитав:

— А як же я буду без особи?

БОЛІЛЬНИК

Із школи Петрик повернувся пізніше, ніж завжди. Шморгнув похнюпленим носом — і всі зрозуміли: справи кепські.

— Знову трійка?— тривожно спитала бабуся.

Петрик шморгнув ще раз, кинув портфеля на канапу і мовчки почав роздягатися.

— Де там трійка!— сердито сказала мама.— Двійка! У нього ж на обличчі написано. Коли треба вчити уроки, він у нас все знає! А як учитель запитав, слова з нього не витягнеш.

Остання четверть закінчується, а він на двійки з'їхав...

Ох, Петре, Петре, сидіти тобі другий рік у першому класі!

— І зовсім не двійка!..— образився нарешті Петрик.

— Одиниця!— аж підскочила п'ятирічна Софійка, Петрикова сестричка.

— Та ні,— крізь сльози вимовив Петрик.— Навіть гірше за одиницю!

— Як гірше?!— мама підбігла до Петрика й притулила руку до його чола.— Ти захворів?

Батько теж підвівся, але не встиг нічого сказати.

— Ми...— видавив із себе Петрик.

— Ну що? Кажі!— термосила його мама.

— Наш клас... Ну, ми сьогодні грали у футбол. Добре грали, навіть вигравали, а наприкінці...

— О, це пусте,— не дослухавши, полегшено зітхнула мама.

— Футболіст мій дорогий,— обняла Петрика бабуся.

— Програла! Програла!— стріпнула кісками Софійка і побігла до своїх ляльок.

А батько взяв Петрика за руку і повів у другу кімнату.

— Ти що, на воротах стояв?— співчутливо спитав він, причинивши двері.

Петрик недовірливо заглянув татові в очі. Ні, тато не сміявся.

— Ні, Василько Степчак захищав... Та хіба він міг подумати, що Гайдаченко заб'є м'яч у власні ворота?

Батько поклав руку синові на плече.

— Ситуація ганебна, що й казати. Гайдаченкові треба було уважнішим бути, та й Степчак хай би не ловив гав... Але ти не дуже журись, Петрику. Поле рівне, м'яч круглий, чого не буває. Не помиляється лише той, хто нічого не робить.

Петрик усміхнувся. Тато справді зрозумів його, і біда тепер здалася хлопцеві вже не такою непоправною.

Тетянчина стежинка

У Тетянки лялі кіски, а на щічках ямочки. Ї оченята у дівчинки сині-сині, як квіточки льону.

Тетянчина мама працює пташницею, татусь — трактористом. Тетянка теж не білоручка: вона миє посуд, годує кицьку Мурку, доглядає маленького братика, коли мама приносить його з дитячих ясел.

Дівчинка любить трудитися, і тому ручки в неї міцні, ніжки швидкі й невтомні, скільки не бігає — не зморяться. Песик

Рудько — і той не може наздогнати її, коли вони бігають з ним наввипередки.

Рудька вони з татком підібрали на вулиці й подарували бабусі, що живе на хуторі. Він — рудий, кущохвостий, кудлатий. Тетянка завжди приносить йому щось смачне. Собачка дуже радіє, побачивши Тетянку, лащитья до неї, перекидається, показує рожевого язика.

Коли Тетянка повертається додому, бабуся і песик проводжають її аж за хутір. Рудько біжить попереду й оглядається.

— Бачиш,— каже бабуся,— він запитує: «Чим подякувати тобі, Тетяно, за твою ласку?»

Тетянці нічого не треба. Вона просто так любить і бабуся, і Рудька.

Тетянка ходить до бабусі щонеділі. Сьогодні теж зібралася, вже й вузлики з гостинцями перекинула через плече.

— Дивись, доню,— наказує мама,— тримайся своєї стежинки, щоб не заблукала.

Тетянка знає: спершу треба селом пройти, потім лугом, а згодом — трошки полем.

Ось і воно, поле! Стигла

пшениця стоїть, як Тетянка заввишки, кланяється важким колосом. Тетянчині черевички туп-туп по стежинці, такій кручній, що зійди з неї — і загубиш.

Весело дівчинці! Іде вона і наспівує улюблену пісеньку, прибавляючи до неї і свої слова:

Хай завжди буде сонце,
Хай будуть татко з мамою й бабусею,
І ми з Костиком та Рижиком хай будемо...

Вітерець гойдає вузлики з гостинцями на Тетянчиному плечі, гладить їй щічки, пустує з кісками. Дівчинка не поспішає. Вона то метелику крильця розправить — хтось притоптав на стежці, то жука візьме на долоню, то квіточкою помилується. А то що таке сіреньке визирнуло з пшениці? Зайчик? Тетянка радісно скрикнула і побігла за ним.

Зайчика не наздогнала, а стежку загубила.

Стоїть Тетянка на незнайомій дорозі, озирається навколо і бачить: праворуч хатки біліють та й ліворуч видніються. Але в який бік іти — не знає.

— Сонечко, сонечко, зроби так, щоб ніжки привели мене на хутір Зелені Нивки, де на мене чекають бабуся та Рудько! — просить вона і дивиться вгору. — Ой, нема сонечка...

І справді — немає. Сховалось за хмаришку. Налетів сильний вітер, почав дощ накрапувати. Поле захвилювалось, зашуміло. Хмара росла, ширшала. Незабаром вона, мовби чорним рядном, закрила все небо. Не стало видно хат.

Тетянка заплакала й пішла навмання, розгортаючи руками пшеницю. Тугі колоски шепотіли: «Не бійся, дівчинко, ми з тобою». На плече сів величезний жук: «Жжж... Не жжу-рись! Жжж...». Якась пташка процвірінькала над вухом: «Іди вперед, шукай стежинку! Іди вперед, шукай стежинку!»

Дівчинка стомилась, бо йшла вже довгенько. Вітер гудів на все поле. Серце їй стискалося від жалю. Не побачить вона більше ні тата з мамою, ні братика Кості, ні бабусі, ні Рудька. Бідний песик сидить, певне, біля воріт і чекає на неї...

Тетянка заплакала ще голосніше. Сльози змішалися з краплинками дощу й потекли по щоках.

Та раптом щось ткнулося Тетянці в ноги.

— Ой, Рудику!— зраділа дівчинка, побачивши собачку.—
Мерщій веди мене до бабусі!

Песик понюхав землю, побіг уперед і вивів Тетянку на стежку. А тут вітер розігнав хмари, засяяло сонечко. Тетянка побігла за Рудьком і заспівала улюблену свою пісеньку: «Хай завжди буде сонце...».

З М І С Т

БЛАКИТНИЙ ОБ'ЄКТ

3

НАЗВАНІЙ БРАТ

10

ОСОБА

17

БОЛІЛЬНИК

23

ТЕТЯНЧИНА СТЕЖИНКА

27

- Б21 Балюк М. М.** Тетянчина стежинка: Оповідання. Для мол. шкіл. в. /Мал. Є. Т. Сендзюка та Н. П. Со-болевої; Рецензент Б. А. Бурка-тов.— К.: Веселка, 1983.— 32 с., іл.

У книжці розповідається про те, як діти вчать-ся бути чуйними і уважними, як розпізнають зло і борються з ним, як допомагають дорослим.

Б 4803010200—091 БЗ—38—8. 82. У2
М206(04)—83

Мария Михайловна Балюк
ТАТЬЯНКИНА ТРОПИНКА

Рассказы

(На украинском языке)

Для младшего школьного возраста

Рисунки Евгения Федосеевича Сендюка
и Натальи Филипповны Соболевой

Рецензент Борис Абрамович Буркатов

Издательство «Веселка», Киев-50, Мельникова, 63

Редактор И. В. Маценко. Художний редактор І. І. Лютвин.
Технічний редактор Ф. Н. Резнік. Коректор З. В. Леценко

Информ. бланк № 2452

Здано на виробництво 19.11.82. Підписано до друку 09.02.83. Формат 70×90^{1/8}. Папір офсетний № 1. Гарнітура літературна. Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 2,34. Умовн. фарб.-відб. 10,52. Обл.-вид. арк. 1,95. Тираж 75 000 пр. Зам. № 2-647. Ціна 15 к. Випадництво «Веселка», Київ-50, Мельникова, 63. Київська нотна фабрика, 252655, МСП, Київ-80, Фрунзе, 51а.